

فارسی عمومی

از بودن و سرودن

تألیف:

دکتر حسین حاجی زاده

دکتر ژیلای صراطی

نصر پروانه - شایسته

تبریز - ۹۲

انتشارات نشر پروانه
تبریز - سه راه محقق - پلاک ۴
تلفن: ۰۵۴۴۷۶۷ - ۰۵۴۴۷۶۸ - ۰۴۱۱
np_nashr@yahoo.com
www.np-nashr.com

با همکاری

انتشارات شایسته
تبریز - خیابان امام، روبروی سه راه طالق
تلفن تماس: ۰۴۱۱-۵۵۶۱۹۶۱

فارسی عمومی

(از بودن و سرودن)

تألیف: دکتر حسین حاجی زاده - دکتر ژילה صراطی

صفحه آرایشی و تنظیم	:	فرشید
نوبت چاپ	:	اول - ۱۳۹۲
اندازه و تعداد صفحه	:	وزیری ۱۷۶ ص
تیراژ	:	۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۶۴-۲۴-۵	-	ISBN: 978-600-7064-24-5

قیمت: ۲۰/۰۰۰ ریال

www.ketab.ir

سرشناسه : حاجی زاده، حسین، ۱۳۹۲ -

عنوان و نام پدیدآور : فارسی عمومی (از بودن و سرودن) / حسین حاجی زاده.

مشخصات نشر : تبریز: انتشارات نصر پروانه، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری : ۱۷۶ص.

شابک : 978-600-7064-24-5

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع : ادبیات فارسی -- مجموعه‌ها

رده بندی کنگره : PIR ۱۳۹۲۴۰۰۵ ف ۲۱۵ ح /

رده بندی دیویی : ۸ / ۸ فا ۸

شماره کتابشناسی ملی : ۳۲۶۷۱۱۸

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	
بخش اول: متون برگزیده ادب فارسی (نظم و نثر)	
۱۷	 آغاز دفتر ۱
۱۷	 کاروان عمر ۲
۱۸	 بی نیاز ۳
۱۹	 ماجرای قتل ناصرالدین ۴
۲۰	 حکایت زاهد و تربط زن ۵
۲۰	 از بودن و سرودن ۶
۲۱	 تعلیم شیخ ابوسعید ۸
۲۲	 ناپیدا ۹
۲۳	 صحرا گرفتن فرهاد از شیرین ۱۰
۲۵	 شبانه ۱۱
۲۶	 سه تار ۱۲
۳۰	 غوغای رقیبان ۱۳
۳۱	 در سیرت پادشاهان ۱۳
۳۲	 در عشق و جوانی
۳۳	 چشمی کنار پنجره انتظار ۱۴
۳۴	 هنگامه وداع ۱۵
۳۵	 دویستی ۱۶
۳۶	 نوروزنامه ۱۷
۳۸	 زندگی ۱۸
۳۹	 سرگشته ۱۹

۲۰	حرمان	۴۰
۲۱	گفتگوهای تنهایی	۴۰
۲۲	هنگام که گریه می دهد ساز	۴۲
۲۳	مهتاب	۴۳
۲۴	پیل در شهر کوران	۴۳
۲۵	گذر سیاووش از آتش	۴۴
۲۶	بند لطیفه	۴۷
۲۹	و وحشی کوهم	۴۹
۳۰	نیایش	۴۹
۳۱	انگ	۵۰
۳۲	جلوه‌یی از صبح	۵۱
۳۳	مراتب عشق	۵۲
۳۴	اندیشه‌ای میان دو نام	۵۳
۳۶	ناله‌ای در ویرانه‌یی	۵۵
۳۷	تصوف	۵۵
۳۹	شور شیرین	۵۶
۴۱	بیگانگی	۵۷
۴۲	پشه و ارزن	۵۸
۴۲	انسان راستین	۵۹
۴۲	جوانمردی	۵۹
۴۳	آزاده	۵۹
۴۴	شب زنده دار	۶۰
۴۵	گوشت محنت	۶۱
۴۶	بت تراش	۶۱
۴۷	شیر و شتر	۶۲
۴۸	برق نگاه	۶۴
۴۹	ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد	۶۴
۵۰	دو منظومه	۶۷
۵۰	قصیده‌ آبی، خاکستری، سیاه	۶۷
۵۱	نیایش	۶۹
۵۲	بگو	۷۰
۵۳	سوز و ساز	۷۱
۵۵	پیرطریقت	۷۲

۷۳	جراغ مرده	۵۶
۷۴	خطاب به جهان	۵۷
۷۵	بهار و خزان	۶۰
۷۶	باران عشق	۶۱
۷۷	چشم شیشه‌یی	۶۲
۷۸	در گلستانه	۶۳
۷۹	گره گشای	۶۴
۸۱	حکایت کوف	۶۵
۸۲	فلمبر و عشق ایران	۶۶
۸۷	آب آتش	۶۸
۸۷	آب و آتش	۶۹
۸۷	پاسخ	
۸۸	حتی به روزگار	
۸۹	شوریده	۷۰
۸۹	زبان نگاه	۷۱
۹۰	در بند و تعلق روح به سب	۷۲
۹۴	مه‌یی مهر	۷۳
۹۷	هارون و جعفر برمکی	۷۶
۹۸	در اندیشه کردن از دشمن	۷۷
۱۰۰	نقش پرنیان	۷۸
۱۰۱	دیده بیدار	۸۰
۱۰۲	آفتاب و قمر	۸۱
۱۰۲	گفتگو	۸۲
۱۰۴	حکایت صبر مردان بر جفا	۸۳
۱۰۵	بی نشان	۸۴
۱۰۶	آتش خاموش	۸۵
۱۰۶	ساز شکسته	۸۶
۱۰۸	ایستاده در غبار	۸۷
۱۰۸	از یاد رفته	۸۸
۱۰۹	شوق دوست	۸۹
۱۰۹	غزل برای درخت	۹۰

بخش دوم

آیین درست نویسی

۱۱۳	املاي درست کلمات
-----	------------------

بخش سوم

نشانه گذاری

۱۲۵ هدف از «نشانه گذاری»

بخش چهارم

فن گزارش نویسی

۱۳۸ ۱. فن گزارش مطالعاتی

۱۳۹ ۲. ساخت گزارش

بخش پنجم:

دستور زبان فارسی

۱۴۳ جمله

۱۴۴ فاعل

۱۴۵ مفعول

۱۴۵ فعل

۱۴۵ متمم

۱۴۶ صفت

۱۴۶ مضاف الیه

۱۴۶ بدل

۱۴۷ قید

۱۴۷ حروف

بخش ششم

مکتبهای ادبی و هنری در اروپا

۱۵۱ مقدمه

۱۵۱ کلاسیسم

۱۵۲ رمانتیسم

۱۵۳ رئالیسم

۱۵۳ ناتورالیسم

۱۵۴ سمبولیسم

۱۵۵		سورر آلیسم
-----	-------	------------

بخش هفتم سبک شناسی نظم

۱۵۹		مقدمه
۱۵۹		سبک شناسی نظم
۱۵۹		سبک خراسانی (ترکستانی)
۱۵۹		سبک عراقی
۱۵۹		سبک دی (اصفهانی)
۱۶۰		دور زمیشت ادبی
۱۶۰		شعر معاصر

بخش هشتم آرایه‌های ادبی

۱۶۳		تجاهل العارف
۱۶۳		لفّ و نشر
۱۶۳		لفّ و نشر مشوّش
۱۶۳		ایهام
۱۶۴		تلمیح
۱۶۴		جناس (تجنیس)
۱۶۴		جناس تامّ
۱۶۵		جناس لاحق
۱۶۵		جناس خطّ
۱۶۵		سجع
۱۶۵		۱- سجع متوازی
۱۶۵		۲- سجع مطرّف
۱۶۶		۳- سجع متوازن
۱۶۶		تشبیه
۱۶۷		استعاره
۱۶۷		الف) استعاره مصرّحه
۱۶۸		ب- مکنیه
۱۷۱		کتابنامه:

هو المحبوب

سپاس خدای را که توفیق چاپ و انتشار این کتاب را به من بخشید. امید است که این کتاب در دسترس خوانندگان قرار گیرد و به این بنده ارزانی فرمود.

عنوان کتاب برگرفته از یکی از اشعار تغز استاد شمع کلدانی است که شامل گزیده‌هایی می‌باشد از کهن‌ترین دوران‌ها تا عصر حاضر که جهت مطالعه‌ی علاقه‌مندان و تدریس در دانشگاه‌ها گردآوری شده است. در اینجا لازم است پیشاپیش به چند نکته اشاره شود:

الف- در آوردن متون، ترتیب و توالی تاریخی مدنظر قرار نگرفته زیرا در این صورت خوانندگان خصوصاً اساتید محترم ناچار خواهند بود که برای حفظ تنوع مطالب و نشاط محیط درس پیوسته از بخش ادبیات کهن به بخش ادبیات معاصر بروند و این امر باعث صرف وقت و بهم خوردن روند تدریس محیط کلاس می‌شود.

ب- متونی که گزینش شده‌اند برای خوانندگانی که بیشتر دانشجویان غیر ادبیات فارسی می‌باشند از لحاظ لفظ و معنا زودیاب می‌باشند و اگر در مواردی ابهامی در فهم معنا وجود داشته باشد از توضیح آن پرهیز شده تا اساتید فاضل نقش اصلی خود را در امر تدریس و تفهیم بجا آورده باشند.

پ- و در پایان، از آنجا که خاصیت آدمی گاه نادیدن کمی‌ها و کاستی‌هاست، امید هست که اساتید فاضل و خوانندگان یکدل به دیده‌ی بخشش در لغزش‌ها بنگرند و با راهنمایی‌های خود اینجانب را در بهبود مجموعه‌ی حاضر در چاپ‌های بعد یاری نموده باشند.

در پایان از خانمها هدی اسعدی و هاله امیر قاسمی که زحمت تایپ این مجموعه را کشیده‌اند بسیار سپاسگزارم.

حسین حاجی زاده

پاییز ۹۲